

Bijlage 8

Inspiratieblad bewustwordingsvragen feedback voor docenten

Feedback is een krachtige manier om het leren van de leerling te ondersteunen, doordat er zowel voorafgaand aan, tijdens en na een (leer)taak samen met de leerling wordt gereflecteerd op deze fases in het leerproces. Het is 'informatie die aan de leerling wordt overgebracht en bedoeld is om zijn of haar denken of gedrag te veranderen, met het doel het leren te verbeteren'.¹ Onderstaande bewustwordingsvragen helpen je wellicht op weg.

1. FEEDUP (Waar gaat de leerling naartoe?)

Waarom moet de leerling deze opdracht doen?

- Wat is het nut van de opdracht?
- Wat is het doel?
- Wat zijn de concrete (haalbare) leerdoelen?
- Wat is het startpunt en wat is het einddoel van deze opdracht voor de leerling?

Wat wordt er van de leerling verwacht?

- Wat is de taak of opdracht?
- Wat moet de leerling weten?
- Wat moet de leerling kunnen?
- Wat moet de leerling doen? Welke leeractiviteiten zijn nodig?
- Welke hulpmiddelen en media zijn nodig?

Hoe moet de leerling de opdracht uitvoeren?

- Hoe moet de leerling de opdracht aanpakken?
- Hoe moet de leerling het eindproduct vormgeven?
- Welke denkstappen en leerstrategieën kan hij inzetten? (zie pagina 133 Leren denken met Bloom)

- Hoe kan de leerling zijn eigen prestatie verbeteren?
- Hoe weet de leerling of hij het beheerst, of het is gelukt, of zijn verwerking voldoet?
- Op welke manier is de leerling betrokken bij het bepalen van de doelen?
- Hoe kan hij leren met zijn klasgenoten?

Wanneer moet de opdracht klaar zijn?

- Hoeveel tijd heeft de leerling voor de verwerking en bezinking van de taak?
- Wat zijn de tussendoelen en wanneer moeten die bereikt zijn?
- Op welke momenten kan de leerling om hulp vragen?
- Wanneer zijn de tussentijdse afspraken?
- Handig is om concrete tijdstippen samen vast te leggen, bijvoorbeeld:
Feedbackmoment 1 - datum/tijd/plaats
Feedbackmoment 2 - datum/tijd/plaats
Feedbackmoment 3 - datum/tijd/plaats
- Wanneer is de deadline voor het eindproduct?

2. FEEDBACK (Hoe doet de leerling het?)

- Hoe vindt de leerling zelf dat het gaat?
- Wat is de actuele stand van zaken?
- Hoe dicht is de leerling bij zijn leerdoelen?
- Wat gaat er al goed?
- Wat is er nog nodig om de leerdoelen te behalen?
- Hoe zijn begrip en reflectievermogen van de leerling?
- Waar loopt de leerling nog tegenaan?
- Welke fouten of verkeerde opvattingen zijn er?
- Hoe kan de leerling op weg geholpen worden?
- Welke strategieën kan de leerling nog inzetten?
- Hoe kunnen medeleerlingen tussentijds helpen?
- Wie kunnen nog meer adequate en objectieve feedback geven?
- Welke ideeën of oplossingen heeft de leerling zelf?
- Hoe verloopt de opdracht op taakniveau?
- Hoe verloopt de opdracht op procesniveau?

¹ Mitchell, p. 167, bron Shute, V.J.(2008). 'Focus on formative feedback'. In: *Review of Educational Research*, 77, 81-112, p. 81

3. FEEDFORWARD (Wat zijn de volgende stappen die de leerling kan maken?)

- Wat heeft de leerling tot nu toe bereikt?
- Wat heeft de leerling tot nu toe geleerd?
- Wat is het volgende leerdoel van de leerling?
- Wat heeft de leerling nodig om dit leerdoel te verwoorden?
- Wat zou de leerling willen bereiken met het nieuwe leerdoel?
- Welke eerste vervolgstap kun je zetten op weg naar dit leerdoel?
- Wat heeft de leerling daarbij nodig?
- Beschikt de leerling over voldoende kennis om de vervolgstap te kunnen maken?
- Wat kan de leerling vanuit de vorige leertaak meenemen voor deze vervolgstap?

Check bij de leerling: Hoe wordt de feedback ontvangen, geduid en gebruikt?

Meer lezen?

J. Hattie (2009). *Visible Learning*

M. Lieskamp (2013). *De professionele leergemeenschap in het onderwijs*

D. Mitchell (2015). *Wat écht werkt*

www.schoolaanzet.nl/fileadmin/contentelementen/school_aan_zet/Opbrengsten_CfP_2013-2014/Deel_1_-_Theoretisch_kader.pdf